

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

 Ханлар МАХМУДОВ

(протокол «03» вересня 2024 року № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

освітньо-професійна програма «Правознавство»

спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

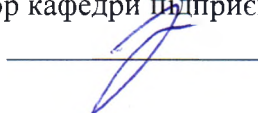
рівень вищої освіти - бакалавр

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративний процес» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Правознавство» спеціальності 081 Право

Мова викладання державна

Розробник: Олександр КАЛЬЯН, доцент, професор кафедри підприємництва і права
«03» вересня 2024 року

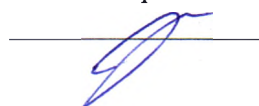
Олександр КАЛЬЯН

Погоджено гарантом освітньої програми «Правознавство»
«03» вересня 2024 року

Євгенія ЛИПНІЙ

Схвалено головою Ради з якості вищої освіти спеціальності «Право»
протокол від «03» вересня 2024 року № 1

Олександр КАЛЬЯН

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	120	120
Кількість кредитів	4	4
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	
Рік навчання (курс)	3 / 081 ПР бд 2022	3 / 081 ПР бз 2022
Семестр	6	6
Лекції (годин)	26	14
Практичні (годин)	14	6
Самостійна робота (годин)	80	100
в т.ч. індивідуальні завдання	-	27
Форма семестрового контролю	іспит	іспит

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань про сутність адміністративного процесу, а також набуття практичних навичок щодо застосування норм адміністративно-процесуального законодавства при вирішенні публічно-правових спорів та здійсненні адміністративних проваджень.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни «Адміністративний процес» є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні дисциплін: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Судові та правоохоронні органи», «Адміністративне право України».

4. Компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 6. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.

Спеціальні:

СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, зокрема з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

5. Програмні результати навчання:

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 11. Мати базові навички риторики.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях

.ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 6.	<ul style="list-style-type: none">– володіти концептуальними науковими та практичними знаннями інститутів адміністративного процесу;– володіти поглибленими когнітивними та практичними вміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв’язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права;- доносити до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, власного досвіду та аргументації з питань адміністративного процесуального права;- здатність продовжувати навчання з питань адміністративного процесуального права зі значним ступенем автономії.
ПРН 11.	<ul style="list-style-type: none">- знати та критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття господарського права України у навчанні та професійній діяльності, зокрема на межі предметних галузей;– володіти поглибленими когнітивними та практичними вміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв’язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права України;- доносити до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, власного досвіду та аргументації з питань адміністративного процесуального права України;- формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти функціонування норм адміністративного процесуального права України
ПРН 13.	<ul style="list-style-type: none">- знати та критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття господарського права України у навчанні та професійній діяльності, зокрема на межі предметних галузей;– володіти поглибленими когнітивними та практичними вміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв’язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права України;- доносити до фахівців і нефахівців інформації, ідей,

	<p>проблем, власного досвіду та аргументації з питань адміністративного процесуального права України;</p> <ul style="list-style-type: none"> - формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти функціонування норм адміністративного процесуального права України
ПРН 15.	<ul style="list-style-type: none"> - знати та критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття господарського права України у навчанні та професійній діяльності, зокрема на межі предметних галузей; - володіти поглибленими когнітивними та практичними вміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права України; - проводити збір, інтерпретацію та застосування даних з питань практики правової реалізації норм адміністративного процесуального права України; - спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах у сфері адміністративного процесуального права України
ПРН 21	<ul style="list-style-type: none"> - володіти концептуальними науковими та практичними знаннями інститутів адміністративного процесуального права України; - володіти поглибленими когнітивними та практичними вміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права України; - проводити збір, інтерпретацію та застосування даних з питань практики правової реалізації норм адміністративного процесуального права України; - здатність продовжувати навчання з питань господарського права України зі значним ступенем автономії
ПРН 22	<ul style="list-style-type: none"> - володіти концептуальними науковими та практичними знаннями інститутів адміністративного процесу; - володіти поглибленими когнітивними та практичними вміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права України; - проводити збір, інтерпретацію та застосування даних з питань практики правової реалізації норм адміністративного процесуального права України; - здатність продовжувати навчання з питань адміністративного процесуального права України зі значним ступенем автономії

6. Методи навчання і викладання

словесні методи (лекція, бесіда);
наочні методи (демонстрування, ілюстрування);
практичні методи (практичні роботи, робота з навчальними та нормативними джерелами);
методи самостійної роботи (виконання вдома завдань самостійної роботи);
методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації);
інтерактивні методи (кейс-метод; дискусії, диспути, мозковий штурм, тренінгові заняття, командні конкурси і змагання).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу

Підходи до розуміння сутності адміністративного процесу. Поняття та особливості адміністративного процесу. Структура адміністративного процесу. Адміністративні провадження, стадії, етапи та процесуальні дії як елементи адміністративного процесу.

Характерні ознаки адміністративних проваджень. Юрисдикційні та неюрисдикційні провадження. Адміністративні процедури.

Принципи адміністративного процесу: поняття, види та характеристика.

Адміністративне процесуальне право як самостійна галузь в системі права України. Предмет та метод адміністративного процесуального права. Система адміністративного процесуального права, зміст її Загальної та Особливої частин. Взаємодія адміністративного процесуального права з іншими галузями права.

Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини

Поняття та особливості адміністративно-процесуальної норми. Структура адміністративно-процесуальної норми. Класифікація адміністративно-процесуальних норм.

Джерела адміністративного процесуального права. Міжнародні угоди. Форми систематизації адміністративно-процесуальних норм.

Поняття та основні риси адміністративних процесуальних правовідносин. Структура адміністративних процесуальних відносин. Суб'єкти, об'єкти, юридичний зміст як елементи структури адміністративних процесуальних відносин. Види адміністративних процесуальних відносин.

Поняття та ознаки суб'єктів адміністративного процесу. Види суб'єктів (учасників) адміністративного процесу. Особи, які вирішують адміністративні справи. Особи, які обстоюють в адміністративному процесі особисті права та законні інтереси. Особи, які представляють та захищають інтереси інших осіб. Особи, які сприяють адміністративним провадженням.

Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні

Історія розвитку адміністративного судочинства в Україні. Поняття, завдання та ознаки адміністративного судочинства. Система адміністративних судів та їх повноваження.

Склад суду. Одноособовий та колегіальний розгляд адміністративних справ. Відводи суду, секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача та їх підстави.

Поняття та ознаки доказів. Належність, допустимість, достовірність та достатність доказів. Предмет та обов'язок доказування. Підстави для звільнення від доказування. Преюдиційні факти, їх поняття і значення. Загальновідомі обставини та визнані факти, їх значення.

Джерела доказів. Показання свідка. Письмові докази. Речові докази. Електронні докази. Висновок експерта. Висновок експерта у галузі права.

Дослідження та оцінка доказів. Класифікація доказів. Прямі та непрямі докази. Обвинувальні та виправдувальні докази. Первісні та похідні докази.

Судові виклики та повідомлення, порядок їх здійснення. Фіксування адміністративного процесу. Протокол в адміністративному процесі. Журнал судового засідання. Порядок та умови фіксування судового процесу портативними та стаціонарними засобами.

Судові витрати та їх склад. Умови та порядок розподілу судових витрат.

Поняття заходів процесуального примусу. Нормативно-правове закріплення підстав застосування заходів примусу. Види заходів процесуального примусу та порядок їх застосування.

Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду

Поняття юрисдикції адміністративних судів. Види юрисдикції адміністративних судів. Предметна юрисдикція. Поняття «публічно-правовий спір». Категорії публічно-правових спорів, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів. Категорії публічно-правових спорів, на які не поширюється юрисдикція адміністративних судів.

Інстанційна юрисдикція адміністративних судів.

Поняття підсудності. Співвідношення понять «підсудність» та «юрисдикція».

Територіальна юрисдикція (підсудність) адміністративних судів. Альтернативна територіальна підсудність адміністративних справ. Виключна територіальна підсудність адміністративних справ. Підсудність справ, у яких однією із сторін є суд або суддя. Підсудність пов'язаних між собою вимог.

Передача адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого. Наслідки порушення правил підсудності.

Тема 5. Провадження в адміністративному суді першої інстанції

Поняття позову та його юридичні ознаки. Структура позову. Підстава та предмет позову. Види позовів. Зобов'язуючі позови, установчі позови, правозастосовчі позови.

Порядок пред'явлення позову. Вимоги до позовної заяви. Відзив на позовну заяву. Відкриття провадження в адміністративній справі. Залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви. Відмова у відкритті провадження в адміністративній справі.

Підготовче провадження. Завдання та строк підготовчого провадження в адміністративних справах. Підготовче судове засідання. Відмова від адміністративного позову та визнання адміністративного позову під час підготовчого провадження. Примирення сторін. Заходи забезпечення адміністративного позову. Судові рішення у підготовчому засіданні.

Врегулювання спору за участю судді. Підстави, порядок і наслідки проведення врегулювання спору за участю судді.

Судовий розгляд справи. Етапи судового розгляду. Відкриття розгляду справи по суті. З'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення. Участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції.

Судові рішення, їх форма, зміст та порядок ухвалення. Вимоги до судового рішення.

Спрощене позовне провадження. Підстави і порядок розгляду справ за правилами спрощеного позовного провадження.

Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ. Особливості провадження у справах щодо оскарження нормативно-правових актів. Особливості провадження у справах щодо правовідносин, пов'язаних з виборчим процесом та процесом референдуму. Особливості провадження у справах щодо реалізації права на мирні зібрання. Особливості провадження у справах за зверненням органів доходів і зборів. Особливості провадження у справах щодо проходження публічної служби. Особливості провадження у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності державної виконавчої служби. Особливості провадження у справах за адміністративними позовами з приводу примусового повернення чи примусового видворення іноземців або осіб без громадянства за межі території України.

Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді

Оскарження судових рішень. Забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судових рішень.

Перегляд судових рішень в апеляційному порядку. Суб'єкти апеляційного оскарження. Підстави апеляційного оскарження. Форма і зміст апеляційної скарги, строки і порядок її

подання. Прийняття апеляційної скарги судом апеляційної інстанції. Підготовка справи до апеляційного розгляду. Апеляційний розгляд справи. Судові рішення та порядок їх ухвалення.

Перегляд судових рішень в касаційному порядку. Предмет касаційного оскарження. Підстави касаційного оскарження. Порядок та строки подання касаційної скарги. Форма і зміст касаційної скарги. Підготовка справи до касаційного розгляду. Попередній розгляд справи. Касаційний розгляд справи у судовому засіданні. Судові рішення за наслідками касаційного перегляду справи та порядок їх ухвалення.

Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Поняття і види нововиявлених та виключних обставин. Право на звернення про перегляд рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Заява про перегляд рішення за нововиявленими або виключними обставинами та порядок її подання. Відкриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок здійснення перегляду за нововиявленими або виключними обставинами. Судове рішення за наслідками перегляду справи за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах

Набрання судовими рішеннями законної сили. Наслідки набрання законної сили судовими рішеннями.

Порядок виконання судових рішень. Звичайне виконання, негайне виконання, примусове виконання.

Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень в адміністративних справах. Оформлення виконавчого документа. виправлення помилки у виконавчому документі та визнання його таким, що не підлягає виконанню. Зупинення виконання судового рішення. Видача дубліката виконавчого листа. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого листа до виконання. Примирення сторін у процесі виконання. Відстрочення і розстрочення виконання, зміна чи встановлення способу і порядку виконання судового рішення. Заміна сторони виконавчого провадження. Поворот виконання судових рішень. Особливості повороту виконання в окремих категоріях адміністративних справ.

Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах.

Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення

Загальна характеристика провадження в справах про адміністративні правопорушення. Поняття, класифікації, стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення. Завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення. Обставини, що виключають провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Заходи забезпечення проваджень в справах про адміністративні правопорушення: поняття та види. Адміністративне затримання. Органи (посадові особи) правомочні здійснювати адміністративне затримання. Особистий огляд і огляд речей. Вилучення речей та документів. Тимчасове вилучення посвідчення водія. Тимчасове вилучення транспортних засобів. Відсторонення осіб від керування транспортними засобами, суднами та огляд осіб на стан сп'яніння. Доставлення правопорушника. Оскарження заходів забезпечення проваджень в справах про адміністративні правопорушення.

Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, їх компетенція. Адміністративні комісії при виконавчих комітетах міських, селищних, сільських рад. Виконавчі комітети міських, селищних, сільських рад. Районні (міські) суди (судді). Органи внутрішніх справ, органи державних інспекцій та інші органи (посадові особи), уповноважені на те Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Порядок утворення колегіальних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення. Правомочність засідань колегіальних органів.

Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення

Порушення справи про адміністративне правопорушення. Підстави порушення провадження в справах про адміністративне правопорушення. Зміст і форма протоколу про адміністративне правопорушення. Особи, які мають право складати протокол про адміністративні правопорушення, їх повноваження. Права особи, яка притягається до

адміністративної відповідальності. Особливості спрощеного провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Розгляд справи про адміністративне правопорушення та винесення постанови. Місце і строки розгляду. Порядок розгляду справи про адміністративне правопорушення. Обставини, що підлягають з'ясуванню при розгляді справи про адміністративне правопорушення. Протокол засідання колегіального органу по справі про адміністративне правопорушення.

Винесення постанови в справі про адміністративні правопорушення. Види постанов. Форма і зміст постанови, її структура. Порядок оголошення постанови та вручення її копії учасникам провадження та заінтересованим особам.

Перегляд постанови по справі про адміністративне правопорушення. Строки і порядок оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення. Зупинення виконання постанови. Розгляд апеляційної скарги і прийняття рішення.

Виконання постанови по справі про адміністративне правопорушення. Звернення постанови по справі про адміністративне правопорушення до виконання та строки звернення до виконання. Особи, уповноважені здійснювати виконання постанови про адміністративне правопорушення. Порядок виконання постанови про накладення стягнення у вигляді: попередження, штрафу, про оплатне вилучення предмета, конфіскацію предмета і грошей, про позбавлення спеціального права, про застосування громадських та виправних робіт, про застосування адміністративного арешту, про відшкодування майнової шкоди.

Тема 10. Провадження за зверненнями громадян

Правова основа проваджень за зверненнями громадян. Поняття та види звернень громадян. Пропозиція, заява, скарга як види звернення громадян, їх визначення, характеристика, відмінності. Електронна петиція як особлива форма колективного звернення.

Вимоги до звернення громадян. Гарантії права громадян на звернення.

Учасники провадження за зверненням громадян. Права громадян про розгляді заяви, скарги. Обов'язки органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян, засобів масової інформації, їх посадових осіб щодо розгляду заяв чи скарг.

Структура провадження за зверненням громадян. Порядок розгляду звернень громадян. Особистий прийом громадян. Порядок подання та розгляду електронних петицій.

8. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 081 ПР бд 2022				заочна форма 081 ПР бз 2022			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п.	с.р.
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 5. Провадження в адміністративному суді першої інстанції	12	4	-	8	12	2	-	10
Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді	12	4	-	8	12	2	-	10
Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення	12	4	-	8	12	-	2	10

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 081 ПР бд 2022				заочна форма 081 ПР бз 2022			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п.	с.р.
Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 10. Провадження за зверненнями громадян	12	2	2	8	12	2	-	10
у т. ч. індивідуальні завдання	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	26	14	80	120	10	10	100

10. Теми практичних занять

денна форма здобуття освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, особливості та структура адміністративного процесу	2
2	Адміністративно-процесуальні норми та відносини	2
3	Організація адміністративного судочинства в Україні	2
4	Юрисдикція адміністративного суду	2
5	Виконання судових рішень в адміністративних справах	2
6	Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення	2
7	Провадження за зверненнями громадян	2
	Разом	14

заочна форма здобуття освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виконання судових рішень в адміністративних справах	2
2	Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення	2
3	Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення	2
	Разом	6

9. Теми самостійної роботи

денна форма здобуття освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, особливості та структура адміністративного процесу	8
2	Адміністративно-процесуальні норми та відносини	8
3	Організація адміністративного судочинства в Україні	8
4	Юрисдикція адміністративного суду	8
5	Провадження в адміністративному суді першої інстанції	8
6	Перегляд судових рішень в адміністративному суді	8

7	Виконання судових рішень в адміністративних справах	8
8	Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення	8
9	Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення	8
10	Провадження за зверненнями громадян	8
	Разом	80

заочна форма здобуття освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, особливості та структура адміністративного процесу	10
2	Адміністративно-процесуальні норми та відносини	10
3	Організація адміністративного судочинства в Україні	10
4	Юрисдикція адміністративного суду	10
5	Провадження в адміністративному суді першої інстанції	10
6	Перегляд судових рішень в адміністративному суді	10
7	Виконання судових рішень в адміністративних справах	10
8	Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення	10
9	Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення	10
10	Провадження за зверненнями громадян	10
	Разом	100

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом самостійного виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання в аудиторний і позааудиторний час: контрольної роботи для здобувачів заочної форми здобуття освіти.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Теми	Форми контролю програмних результатів навчання	
		денна форма	заочна форма
ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему. Дослідницькі навички	Теми 1-10.	- опитування; - виконання завдань; на практичних заняттях; - виконання завдань; самостійної роботи; - виконання тестів; - складання екзамену.	- опитування; - виконання завдань на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання контрольної роботи; - складання екзамену.
ПРН 11. Володіти базовими навичками риторики.			
ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права			

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.			
ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.			
ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.			

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестів	
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу	1	3	3	16	7
Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини	1	3	3		7
Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні	1	3	3		7
Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду	1	3	3		7
Тема 5. Проведення в адміністративному суді першої інстанції	1 1	-	3		5
Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді	1 1	-	3		5
Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах	1	3	3		7
Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення	1 1	-	3		5
Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення	1	3	3		7
Тема 10. Проведення за зверненнями громадян	1	3	3		7
Всього	13	21	30	16	80
Іспит					20
Разом	13	21	30	16	100

Заочна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написання контрольної роботи	
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу	2	-	2	42	4
Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини	2	-	2		4
Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні	2	-	2		4
Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду	2	-	2		4
Тема 5. Проведення в адміністративному суді першої інстанції	2	-	2		4
Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді	2	-	2		4
Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах	-	8	2		10
Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення	-	8	2		10
Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення	-	8	2		10
Тема 10. Проведення за зверненнями громадян	2	-	2		4
Всього	14	24	20	42	80
Іспит					20
Разом	14	24	20	42	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання опитування

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Відповідь правильна, повна або містить змістовну відповідь на поставлене питання. Студент володіє термінологією, посилається на норми адміністративного процесуального права.
0	Відповідь відсутня чи неправильна або не стосується суті питання. Використання загальних фраз без юридичного обґрунтування.

Заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
1-2	Відповідь правильна, повна або містить змістовну відповідь на поставлене питання. Студент володіє термінологією, посилається на норми адміністративного процесуального права.
0	Відповідь відсутня чи неправильна або не стосується суті питання. Використання загальних фраз без юридичного обґрунтування.

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання; провадити інноваційну та наукову діяльність та повністю відображає визначений результат навчання за темою
2	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання
1	відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями
0	відповідь відсутня чи неправильна.

Заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-8	відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання; провадити інноваційну та наукову діяльність та повністю відображає визначений результат навчання за темою
4-6	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання
1-3	відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями
0	відповідь відсутня чи неправильна.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	відповіді правильні, ґрунтовні та критично осмислені. Здобувач демонструє спеціалізовані концептуальні знання з адміністративного процесуального права. Робота характеризується вмінням самостійно виявляти правові проблеми, інтегрувати теоретичні знання з практикою здійснення господарського судочинства та повністю відображає програмний результат навчання за темою.
2	відповідь правильна по суті, але містить певні неточності у формулюваннях або посиланнях на джерела. Завдання виконано осмислено, здобувач вміє застосовувати знання адміністративного процесуального права у практичних ситуаціях, проте обґрунтування є недостатньо повним або містить незначні логічні огріхи.
1	відповідь демонструє лише фрагментарні уявлення про об'єкт (окремі статті конвенцій або назви органів). Здобувач здатний відтворювати знання лише за зразком, допускаючи суттєві неточності у тлумаченні правових норм. Самостійний аналіз замінено простим копіюванням тексту підручника чи

	закону.
0	завдання самостійної роботи не виконане, робота не подана у визначений строк або відповіді є неправильними.

Заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	відповіді правильні, ґрунтовні та критично осмислені. Здобувач демонструє спеціалізовані концептуальні знання з адміністративного процесуального права. Робота характеризується вмінням самостійно виявляти правові проблеми, інтегрувати теоретичні знання з практикою здійснення господарського судочинства та повністю відображає програмний результат навчання за темою.
1	відповідь демонструє лише фрагментарні уявлення про об'єкт (окремі статті конвенцій або назви органів). Здобувач здатний відтворювати знання лише за зразком, допускаючи суттєві неточності у тлумаченні правових норм. Самостійний аналіз замінено простим копіюванням тексту підручника чи закону.
0	завдання самостійної роботи не виконане, робота не подана у визначений строк або відповіді є неправильними.

Шкала та критерії оцінювання виконання тестів

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-16	По темі передбачено 16 тестових завдань (1 бал за кожен правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи

Заочна форма здобуття освіти

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне	1-9 бали	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, проте дещо порушено послідовність викладу та не повністю розкритий результат навчання.
	10-20 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь на теоретичні питання стилістично та граматично правильна, показує на відмінні знання та вміння, повністю демонструє засвоєний результат навчання.
Максимальна кількість балів	20 балів	
Професійно-орієнтоване	1-10 балів	Кількісна обробка результатів виконана правильно, проте містить деякі технічні помилки та неточності. Розв'язок практичного завдання зведений лише до кінцевої відповіді без наведення послідовності обґрунтувань.
	11-22 балів	Зроблено інтерпретацію результатів, яка містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, описуються можливі причини такого результату, зазначаються типологічні особливості. Рекомендації конкретизовані відносно одержаних результатів. Завдання виконано стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів.

Максимальна кількість балів	22 балів	
Всього	42 балів	

Шкала та критерії оцінювання екзамену
Денна та заочна форма здобуття освіти

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1-2	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
	3-4	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
	5-6	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
	7-8	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять
	9-10	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади.
Всього	20 балів	

*екзамен складається з 2 теоретичних питань

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено у процесі реалізації навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери , під'єднані до мережі Internet. Ноутбук. Програмне забезпечення: MS Windows , MS Office 365, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi. Мультимедійне обладнання (проектор, екран). Навчальна аудиторія “Зал судових засідань”. Бібліотека юридичної літератури ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/biblioteka-yurydychnoyi-literatury>), Електронний репозитарій ПДАУ (<http://dspace.pdau.edu.ua:8080>)

13. Політика навчальної дисципліни

13.1 Щодо термінів виконання та перескладання: практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з

відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.

13.2 Щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

13.3 Щодо відвідування занять: навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

13.4 Щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

13.5 Щодо оскарження результатів оцінювання: після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

14. Рекомендовані джерела інформації

Нормативні:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Офіційний вісник України. 2010. № 72 /1. Ст. 2598.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та протоколи до неї. Офіційний вісник України. 2006. № 32. Ст. 2371.

3. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747 – IV. Офіційний вісник України. 2005. № 32. Ст. 1918.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. №51. Ст. 1122.
5. Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 44-45, № 46-47, № 48. Ст. 552.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України : від 05 липня 2012 року № 5076-VI. Відом. Верховної Ради України. 2013. № 27.
7. Про адміністративні послуги : Закон України : від 06 вересня 2012 року № 5203-VI. Відом. Верховної Ради України. 2013. № 32.
8. Про безоплатну правову допомогу : Закон України : від 02 червня 2011 року № 3460VI. Відом. Верховної Ради України. 2011. № 51.
9. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року. Офіційний вісник України. 2011. № 59. Ст. 2347.
10. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII. Голос України. 2016. № 122-123.
11. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV. Голос України. 2006. № 62.
12. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень: Закон України від 5 червня 2012 року № 4901-VI. Голос України. 2012. № 117.
13. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 квітня 2012 року. Відомості Верховної Ради України. 2013. №1. Ст. 1.
14. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 13. Ст. 65.
15. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV. Урядовий кур'єр. 2003. № 188.
16. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. Урядовий кур'єр. 2015. № 21.
17. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.
18. Про Кабінет Міністрів України : Закон України : від 27 лютого 2014 року № 794VII. Відом. Верховної Ради України. 2014. № 13.
19. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України : від 02 березня 2015 року № 222-VII. Відом. Верховної Ради України. 2015. № 23.
20. Про міжнародні договори: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV. Голос України. 2004. № 142.
21. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.
22. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року. Відомості Верховної Ради України. 1999. №20-21. Ст. 190.
23. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII. Голос України. 2016. № 122-123.
24. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2365-III. Офіційний вісник України. 2001. № 17. Ст. 728.
25. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України : від 22 вересня 2011 року № 3773-VI. Відом. Верховної Ради. 2012. № 19–20.
26. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 року. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.
27. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 року. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 25. Ст. 28.
28. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня липня 2001 року. Офіційний вісник України. 2001. № 26. Ст. 1151.
29. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року. Офіційний вісник України. 2011. № 27. Ст. 1123.

30. Про судовий збір : Закон України : від 08 липня 2011 року № 3674-VI. Відом. Верховної Ради України. 2012. № 14.
31. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII. Голос України. 2016. № 132-133.
32. Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348. Офіційний вісник України. 1997. №16. Ст. 85.
33. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ Міністерства внутрішніх справ України : від 06.11.2015 № 1376. Офіційний вісник України. 2015. № 99.
34. Про затвердження Інструкції про порядок розгляду в Службі безпеки України звернень громадян: Наказ Служби безпеки України від 10 квітня 2018 року № 532. Офіційний вісник України. 2018. №39. Ст. 1387.
35. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації особистого прийому громадян у Міністерстві юстиції України, його територіальних органах, підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери його управління: Наказ Міністерства юстиції України від 15 лютого 2017 року № 388/5. Офіційний вісник України. 2017. № 22. Ст. 644.
36. Про затвердження Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організацій, їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 10 жовтня 2004 року № 1177. Офіційний вісник України. 2004. № 43. Ст. 2853.
37. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації особистого прийому громадян у Державній фіскальній службі України та її територіальних органах: Наказ Міністерства фінансів України від 2 березня 2015 року № 271. Офіційний вісник України. № 38. Ст. 1153.

Основні:

1. Судова влада в Україні. Особливості організації та здійснення в умовах воєнного стану./Під. заг. ред. Копотуна І. М. Кив. ВД «Професіонал», 2022. 634 с.
2. Адміністративне судочинство : підруч. для здобувачів вищ. освіти / [В.В. Мартиновський, Ю. В. Мех, В. Я. Настюк та ін.] за заг. ред. Р. В. Ша- повала. З опорою на законодавство станом на 1 лип. 2023 р. Харків Право, 2023.432 с.
3. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні навчальний посібник : у 2-х томах. Том 1. Загальне адміністративне право. Особливе адміністративне право / В. Галуцько, П. Діхтєвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Одеса Видавництво «Юридика», 2024. 622 с.
4. Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтєвський, А. Берлач та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Вид. 5-ге. Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. 700 с.

Допоміжні:

1. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення : навч. посіб. [О.В. Кузьменко, М.В. Плугатир, І.Д. Пастух та ін.]; за заг. ред. О.В. Кузьменко. К.: ЦУЛ, 2020. 388 с.
2. Адміністративний процес України : підручник / за заг. ред. Д. І. Йосифовича. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 500 с.
3. Адміністративний процес : навч. посіб. / О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк, С. М. Гусаров та ін. ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.
4. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні : посіб. для

підгот. до зовн. незалеж. Оцінювання / [І. М. Балакарева, М.І. Белікова, І.В. Бойко та ін.] ; за заг. ред. Н.Б. Писаренко. Харків: Право, 2020. 238 с.

5. Адміністративне право : підручник / Ю.П. Битяк (кер авт. кол.), І. М. Балакарева, І.В. Бойко та ін.; за загальною редакцією Ю.П. Битяка. Харків: Право, 2020. 392 с.

6. Тетарчук І.В., Дяків Т.С. Адміністративне судочинство : навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: ЦУЛ, 2020. 186 с.

7. Вступ до прецедентного права України : монографія / за заг. ред, доктора юридичних наук, професора, академіка Академії наук Вищої школи України М.М. Ясинка. Київ: Алерта, 2024. 280 с.

8. Кальян О., Мисак О. Генеза-міжнародно правової відповідальності як виду юридичної відповідальності, Держава і право: Збірник наукових праць. Серія Юридичні науки. Випуск 84. Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С.3-14.

9. Кальян О., Мисак О. Юридична відповідальність: проблеми системного розуміння, 2019. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право», 2019. №59. С.51-54.

10. Кальян О.С., Судова система єврейських громад та України та нормативні засади їх діяльності в ХІХ столітті., Часопис академії адвокатури. 2011. № 4. С. 1–4. URL: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2011-4/11kosvxs.pdf>.

11. Кальян О.С., Купчення Л.І., Шведенко П.Ю. Окремі питання захисту прав суб'єктів природоохоронних відносин у сільськогосподарському виробництві. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2023. № 3. С.215- 218. URL: <http://surl.li/krfrfu>

12. Кальян О. С., Шведенко П.Ю. Окремі питання застосування позовної давності, як інструменту захисту прав господарюючих суб'єктів при розгляді справ про визнання незаконними та скасування наказів щодо надання земельних ділянок для ведення фермерського господарства. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія. За ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2020. С. 91-98. URL <https://drive.google.com/file/d/1rMZpiAtoVSXKa2iWN3mULOrNx4pFUDOs/view>

13. Кальян О.С., Купчення Л.І, Сьомич М.І. Окремі питання юридичної відповідальності за порушення природоохоронного законодавства. Journal «ScienceRise: Juridical Science». № 3 (25). 2023 С. 41-46. URL : https://journals.uran.ua/sr_law/article/view/285695/281305.

14. Козаченко Ю. А., Кальян О. С. Теоретико-правові аспекти безсторонності судді як принципу судочинства. Juris Europensis Scientia, 2021. Випуск 5. С. 12 – 16.

15. Кодекс адміністративного судочинства України: науково-практичний коментар / О.А Банчук, І.Б. Коліушко, Р.І. Корчуга та ін.; Р.О. Куйбіда (заг. ред.); Центр політико-правових реформ. К.: Юстініан, 2009. 976 с.

16. Кодекс адміністр. судочинства України: науково-практичний коментар / Н.О. Армаш, О.М. Бандурка, А.В. Басов та ін.: А.Т. Комзюк (заг. ред.). К.: Прецедент: Істина, 2009. 823 с.

17. Комзюк А.Т., Бевзенко В. М., Мельник Р. С. Адміністративний процес України: Навч. посібник. К.: Прецедент, 2007. 531 с.

18. Комзюк А. Т., Липій Є. А. Адміністративні правовідносини за участю Державного бюро розслідувань. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2024. 104(1). С. 109-123. doi: 10.32631/v.2024.1.10.

19. Комзюк А. Т., Липій Є. А. Щодо завдань і перспектив упровадження у діяльність Національної поліції України положень ухваленого Закону «Про адміністративну процедуру». Проблеми сучасної поліцейстики : тези доп. ІІІ наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 11 трав. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 66-69.

20. Кравчук В.М. Науково-практичний коментар до Кодексу адміністр. судочинства України / В.М. Кравчук. Х.: Фактор, 2011. 798 с.

21. Кузьменко О.В. Курс адміністративного процесу: навч.посіб. / О.В. Кузьменко. К.: Юрінком Інтер, 2013. 208 с.

22. Курс адміністративного процесуального права України. Загальна частина : підруч.

для студентів ВНЗ / С.В. Ківалов, І.О. Картузова, А.Ю. Осадчий; Нац. Ун-т «Одес. Юрид. Акад.». Одеса: Фенікс, 2014. 340 с.

23. Науково-практичний коментар Кодексу адмін. судочинства України / О.М. Пасенюк, О.Н. Панченко, В. Б. Авер'янов та ін.; О.М. Пасенюк (заг. ред.); Вищий адміністративний суд України. К.: Юрінком Інтер, 2009. 704 с.

24. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України [Темкіжев І.Х. та ін.]; за заг. ред. І.Х. Темкіжева, Голови Вищ. адмін. суду України; Вищ. адмін. суд України. – 2-ге вид., переробл. і допов. К.: Юрінком Інтер, 2012. 718 с.

25. Kalian O., Strilets B., Dubovych O. Some Historical, Legal and Procedural Aspects of Functioning Jewry's spiritual Zionism and Folkism. *Evropský politický a právní diskurz*. 2023. Volume 10. Issue 4. P. 76-81.

26. Somych M., Kalian O., Strilets B. Some theoretical and practical problems of legal protection of occupational safety: national and international aspects. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2024. №1. P. 102-108. URL : <https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2024/06/18-6.pdf>.

27. Yu. Kozachenko, O.Kalian. Judicial examination in Ukraine theoretical and methodological aspects. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів: мат-ли VI міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава 04-05 квітня 2019 р.). Полтава : ПУЕТ, 2019. С.392-39

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України: офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Президента України. URL : <http://www.president.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>.

4. European Court of Human Rights. URL : <https://hudoc.echr.coe.int>.

5. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Page/1>.

6. Офіційний сайт Верховного Суду. URL : <https://supreme.court.gov.ua>.

7. Офіційний сайт Конституційного Суду України. URL : <https://www.ccu.gov.ua>.

8. Пошуково-аналітичний портал “Суд на долоні”. URL : <https://conp.com.ua> –

9. Офіційний сайт – Міністерство юстиції України. URL : <http://www.minjust.gov.ua>.

10. Оpendatabot : сторінка пошуку судових рішень. URL : <https://court.opendatabot.ua>

11. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. <http://www.nbu.gov.ua>

12. Бібліотека українських підручників. URL : <http://pidruchniki.ws/pravo>.

Рекомендовані онлайн-курси:

1. Онлайн курс на освітній онлайн платформі Зрозуміло. Загальна адміністративна процедура. URL : <https://apps.zrozumilo.in.ua/learning/course/course-v1:EEF+EEF-023+feb22/home>

2. Онлайн курс на платформі дистанційного навчання системи безоплатної правової допомоги PRAVOKATOR: Адміністративна процедура. URL : <https://academy.legalaid.gov.ua/course/view.php?id=247>